



Warszawa, dnia 05. 03. 2014 r.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

DSO-I-071-11/14

BM-I-071-70/14/3

p. J. Cudnowski
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 10. 03. 2014
nr. 1420 podpis *M*

Sekretariat Wicemarszałka Senatu RP
Marii Pańczyk-Pozdziej

Wpłynęło dn. 7. 03. 2014
Nr UPP/139 50/6481
Podpis *M*

Pani

Maria PAŃCZYK-POZDZIEJ

Wicemarszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

dot. BPS-043-48-2097-MS/14

Szanowne Pani Wicemarszałek

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Jana Jackowskiego, Beatę Gosiewską, Henryka Górskiego, Wiesława Dobkowskiego, Janinę Sagatowską, Waldemara Kraskę, Andrzeja Matusiewicza, Bogdana Pęka, Krzysztofa Słonia, Bohdana Paszkowskiego, Zdzisława Pupę i Alicję Zajac na 48. posiedzeniu Senatu w dniu 30 stycznia 2014 r., uprzejmie przedstawiam.

Kompetencje komornika sądowego w postępowaniu egzekucyjnym zmierzającym do wykonania wyroku eksmisyjnego w stosunku do osoby małoletniej, co do której nie zostało orzeczone prawo do lokalu socjalnego, zostały uregulowane w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 298 ze zm.), dalej k.p.c.

Zgodnie z obowiązującym do dnia 16 listopada 2011 r. przepisem art. 1046 § 8 k.p.c., jeżeli egzekucja obowiązku opróżnienia lokalu służącego zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych dłużnika dotyczyła osób małoletnich, komornik miał obowiązek wstrzymania się z dokonaniem czynności i zawiadomienia sądu opiekuńczego. Dalsze czynności egzekucyjne mogły być podjęte stosownie do orzeczenia sądu opiekuńczego, określającego miejsce pobytu osób małoletnich.

Niezależnie od tego, przepis art. 572 § 1 k.p.c. nakłada na każdego obowiązek zawiadomienia sądu opiekuńczego o zdarzeniu uzasadniającym wszczęcie postępowania z urzędu. Powyższy obowiązek, zgodnie z art. 572 § 2 k.p.c., ciąży przede wszystkim na

urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

Komornik ma zatem obowiązek zawiadomić sąd opiekuńczy o każdej ujawnionej w toku postępowania egzekucyjnego sytuacji, w której zagrożone jest dobro małoletniego. Wykonanie eksmisji małoletniego do tymczasowego pomieszczenia, noclegowni, schroniska lub innej placówki zapewniającej miejsca noclegowe, należy uznać za zagrażające jego dobru. Zasadnym jest zatem zastosowanie przez komornika art. 572 k.p.c. i zawiadomienie sądu opiekuńczego w każdym takim przypadku.

Realizacja obowiązku przez komornika ma służyć powzięciu przez sąd opiekuńczy wiadomości o zaistniałej sytuacji, a w dalszej kolejności umożliwić sądowi podjęcie prawidłowej - z punktu widzenia interesów małoletniego - reakcji w postaci wszczęcia właściwego postępowania z urzędu. Komornik nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sądu w przedmiocie wszczęcia postępowania, a tym bardziej na ocenę potrzeby wdrożenia i rodzaju zastosowanych przez sąd środków opiekuńczo-wychowawczych. Orzeczenie sądu opiekuńczego zapada po przeanalizowaniu całokształtu okoliczności danej sprawy, na podstawie zgromadzonego w niej materiału dowodowego. Prawidłowość takiego rozstrzygnięcia może być oceniana wyłącznie przez sąd wyższej instancji, w ramach rozpoznawania przewidzianych prawem środków zaskarżenia.

Działania komornika w opisanej sprawie egzekucyjnej, zostały zbadane w ramach zwierzchniego nadzoru nad działalnością komorników sądowych, który Minister Sprawiedliwości, na podstawie art. 64 *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. komornikach sądowych i egzekucji* (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1376 ze zm.), sprawuje przez prezesów sądów okręgowych oraz sędziów-wizytatorów.

Z ustaleń Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie wynika, iż postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte na podstawie wniosku wierzyciela z dnia 9 marca 2004 r., w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi w Warszawie z dnia 13 października 2003 r. nakazującego opróżnienie lokalu mieszkalnego, bez rozstrzygnięcia o prawie do lokalu socjalnego.

W toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego komornik dwukrotnie tj. w dniu 22 października 2007 r. (na podstawie obowiązującego wówczas art. 1046 § 8 k.p.c.) oraz w dniu 8 marca 2013 r. (na podstawie art. 572 § 1 k.p.c.) zawiadomił sąd opiekuńczy - Sąd

Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie o fakcie prowadzenia postępowania eksmisyjnego przeciwko małoletnim.

W wyniku ostatniego zawiadomienia, w dniu 17 kwietnia 2013 r., na podstawie art. 570 k.p.c., zostało wszczęte z urzędu postępowanie opiekuńcze. Po jego przeprowadzeniu sąd orzekł o udzieleniu pomocy w wykonywaniu władzy rodzicielskiej poprzez ustanowienie nadzoru kuratora, którego zadaniem będzie udzielenie wsparcia rodzinie małoletniego w działaniach zmierzających do zmiany obecnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej, warunków bytowych małoletniego oraz jego stosunku do obowiązku szkolnego.

Odpowiadając na pytania postawione w oświadczeniu stwierdzić należy, iż w realiach badanej sprawy, wobec skierowania eksmisji do osoby małoletniej, co do której nie orzeczono prawa do lokalu socjalnego, złożenie przez komornika zawiadomienia do sądu opiekuńczego stanowi działanie zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Z uwagi na to, że komornik dokonując zawiadomienia sądu opiekuńczego nie formułuje wniosku o podjęcie konkretnych czynności przez sąd, nie jest możliwe odniesienie się do kwestii zasadności wniosku komornika.

Dodatkowo informuję, iż Minister Sprawiedliwości zwrócił się także do Prezesa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie o rozważenie potrzeby podjęcia ewentualnych działań nadzorczych w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością administracyjną sądów. Nadzór ten, zgodnie z art. 9a § 1 i 9b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - *Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.)*, sprawowany jest wyłącznie przez prezesów sądów i nie może wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli.

Z uzyskanych informacji wynika, iż po zbadaniu sprawy Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie nie stwierdził podstaw do inicjowania działań w ramach posiadanych kompetencji nadzorczych.

L. Paszonen

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Wojciech Węgrzyn
PODSEKRETARZ STANU